

til Hjælp under de ekstraordinære Forhold, der findes under den nuværende Verdenssituation.

Drachmann: I de Bemærkninger, som den ærede Ordfører for Venstre (N. P. Jensen) fremsatte i Anledning af det foreliggende Lovforslag, indeholdtes der, som det var rimeligt fra den Side, en Beklagelse af, at Toldreformforslaget af 1921 ikke var blevet gennemført. Den ærede Ordfører ledsagede denne Beklagelse med en ny Beklagelse, nemlig over, at Vaagenheden — som han udtrykte det — i Befolkningen overfor selve Værditoldprincippet syntes at være noget svigtende i denne Omgang, medens den ved den store Tolddebat foran Loven af 1908 var ganske anderledes levende. Jeg tror, at den ærede Ordfører her ser noget forkert, thi Vaagenheden har netop været stor denne Gang, men det har ikke været Teoriernes Vaagenhed, som denne Gang traadte frem, men den Vaagenhed, som fulgte af de rent praktiske Erfaringer, som for første Gang forelaa herhjemme, nemlig gennem de saakaldte Luksustoldsatsers ekstraordinært hurtige Gennemførelse ved de særlige Love, som sikrede disses Gennemførelse forud og uden Forbindelse med Toldlovskomplekset. Disse Erfaringer var det, som navnlig det Parti, jeg har den Ære at tilhøre, det konservative Folkeparti, byggede sin Modstand imod og sin Frygt for selve Værditolden paa, og idet jeg ikke skal komme ind paa disse gamle Forhold, der er saa hyppigt repeteret fra denne Plads, vil jeg blot i Dag sige navnlig overfor de Bemærkninger, der er kommet fra Venstres Side, at sjældent har Forholdene ude omkring, hvor man har haft Værditold, givet en Kritik i den Grad Ret, som vor Kritik her har faaet. Jeg henviser til Forholdene i Norge, hvor — det tør man vel nok sige — det ekstraordinære Værditoldsystem er brudt saa nogenlunde fuldstændigt sammen. Vi har nu i den allernyeste Tid faaet Erfaringerne fra Finland, hvor vi ser, at man ved den nye Toldreform gaar bort fra de Værditoldsatsers, man havde gennemført, og at Regeringen selv foreslaar udelukkende af praktiske Grunde at gaa tilbage til det gamle Vægttoldsystem, thi det vidste man hvad var, og det var let at praktisere. Jeg vil blot ganske kort minde om Industriens og Haandværkets principielle Modstand mod Værditolden og om den Kritik og de Advarsler, som er kommet frem fra Handelens Side. Jeg kan her henvide til det nylig afholdte Handelsmøde paa Børsen,

hvor man atter i høj Grad vendte sig mod Værditolden og i øvrigt ogsaa i høj Grad anbefalede en dobbelt Toldtarif som et bedre Led i en aktiv Toldpolitik end de Vaaben, vi har i den nuværende Toldlovgivning. Altsaa, alle de Erhverv, der direkte berøres af vor Toldlovgivning, staar principielt paa ganske samme Linie i deres Syn paa Værditolden, og det er udelukkende de praktiske Erfaringer, der er høstet, som har dikteret os vort Standpunkt. Ingen skulde hellere end vi have set, om det kunde være lykkedes at gennemføre en Toldreform i den Retning, som vi nu en Gang kæmper for, men vi kunde ikke tage en Toldreform paa et Grundlag, som vi mente var forkert, og som Forholdene altsaa viser, at vi har haft Ret i at betragte som forkert.

Derfor maa jeg ogsaa tilbagevise de Udtalelser, der kom frem fra den ærede Ordfører for Socialdemokratiet, Hr. Borgbjerg. Det ærede Medlem nævnte de forskellige Muligheder, der havde været for at faa en Løsning paa Toldproblemet, Toldloven. Han nævnte, at Regeringen kunde have gennemført en Reform, i frihandelsvenlig Retning og støttende sig overvejende til Værditoldprincippet, sammen med Socialdemokratiet, saaledes som det ærede Medlem selv havde givet Tilsagn om. Om det havde været foreneligt med det ærede Medlems bekendte store Interesse for Industrien, skal jeg lade være usagt. Endvidere nævnte det ærede Medlem som en anden Mulighed et Kompromis om Toldlovgivningen, der ogsaa skulde gaa væsentlig i frihandelsvenlig Retning og ogsaa overvejende være baseret paa Værditold. Overfor disse forskellige Muligheder rejste han det Spørgsmaal, hvor Ansvarret egentlig maatte lægges for, at man ikke var kommet til en saadan Løsning, og det ærede Medlem fremførte selv her, at Hovedgrunden vistnok maatte søges i den danske Industris Ledelse, som i de senere Aar havde savnet politisk Kløgt, saaledes faldt det ærede Medlems Ord. (*Borgbjerg:* Jeg sagde, at de havde ikke noget Overmaal af Kløgt). De havde ikke noget Overmaal af politisk Kløgt, det er maaske næsten det samme som at savne i hvert Fald tilstrækkelig politisk Kløgt. Men det ærede Medlem røbede selv, hvad han forstaar herved, idet han fortsatte, at gik man disse ledende Industrimænd paa Klingen, erklærede de, at de egentlig foretrak Toldloven af 1908. Ja, det er rigtigt nok, saaledes som det ærede Medlem Hr. Borgbjerg her fremfører det, men han glemmer rigtignok Eftersætningen, thi i alle Til-